

A KÖZÖSSÉGI AKTIVITÁS JELLEMZŐI HEVES MEGYE KÉT HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TELEPÜLÉSÉN

THE CHARACTERISTICS OF SOCIAL ACTIVITY IN TWO LESS-FAVOURLED SETTLEMENTS IN HEVES COUNTY

KASSAI ZSUZSANNA

Szent István Egyetem, Gödöllő, Magyarország

kassai.zsuzsanna@gtk.szie.hu

Összefoglalás

Jelen kutatás a helyi közösség társadalmi aktivitására fókuszál, amely jellemzőit két hasonló lélekszámú, hátrányos helyzetű, Heves megyei településen, Átányban és Egercsehiben vizsgálom. A Szent István Egyetem Regionális Gazdaságtani és Vidékfejlesztési Intézet Faluszemináriumi kutatásai keretében 2014-ben, illetve 2016-ban, kérdőívek és interjúk segítségével gyűjtött adatokat elemeztem.

Mindkét településen alacsony fokú társadalmi aktivitást tapasztaltam. Megállapítottam, hogy a népességszámhoz képest meglehetősen alacsony az aktívan működő társadalmi szervezetek száma. Ugyan a válaszadók többsége szükségesnek tartotta a szervezetek jelenlétét, mégis kevesen voltak hajlandóak aktívan is szerepet vállalni a működtetésükben. Kiderült, hogy a civil szervezetek tagságában sok átfedés volt, ezért időnként nem volt elég ember a különböző tevékenységek megvalósításához. Ma már csak egy szűk körű aktív mag található a településeken.

Kulcsszavak: civil szervezet, együttműködés, Heves megye, társadalmi aktivitás

Jel besorolás: D70, I31, R10, R20

Bevezetés

Egy település sikeres működéséhez elengedhetetlen az összetartó, aktív helyi közösség megléte. A társadalmi szervezetek alapvető szerepet játszanak a helyi közösségi élet fejlesztésében, a társadalmi tőke és az ehhez szorosan kapcsolódó bizalom, együttműködés megalapozásában és erősítésében (lásd pl. Kuti, 1996; Nárai, 2008, 2004; Putnam, 2000; Reisinger, 2012; Szakál, 2004; stb.). A társadalmi szervezetek egyik legfőbb funkciója, hogy képesek aktivizálni az embereket, erősítik a közösségi kötődéseket, ezáltal elősegítik a társadalomba való beintegrálódásukat (Kuti, 1996). Emellett gazdasági (pl. hozzájárulás a GDP-hez, a foglalkoztatáshoz, redisztribúciós szerep stb.) és fejlesztéspolitikai szempontból is nagy jelentőséggel bírnak (Reisinger, 2012).

A társadalmi szervezetek azokat a társadalmi problémákat igyekeznek kezelni, amelyeket az állam, illetve az üzleti szektor nem tud, vagy nem kíván megoldani. Különböző közfeladatokat látnak el és közszolgáltatásokat nyújtanak, és ahogy azt már fent is említettem elősegítik az egyének részvételét a közösségi életben. A társadalmi szervezetek tehát nélkülözhetetlenek a demokrácia megfelelő működtetéséhez (Nárai, 2004; Reisinger, 2012).

Jelen írás célja két Heves megyei település helyi közösségének az elemzése, a társadalmi aktivitás jellemzőinek a feltárása, az itt működő társadalmi szervezetek szükségességének, ismertségének, legfőbb jellemzőinek, céljainak, tevékenységeinek és problémáinak a bemutatása.

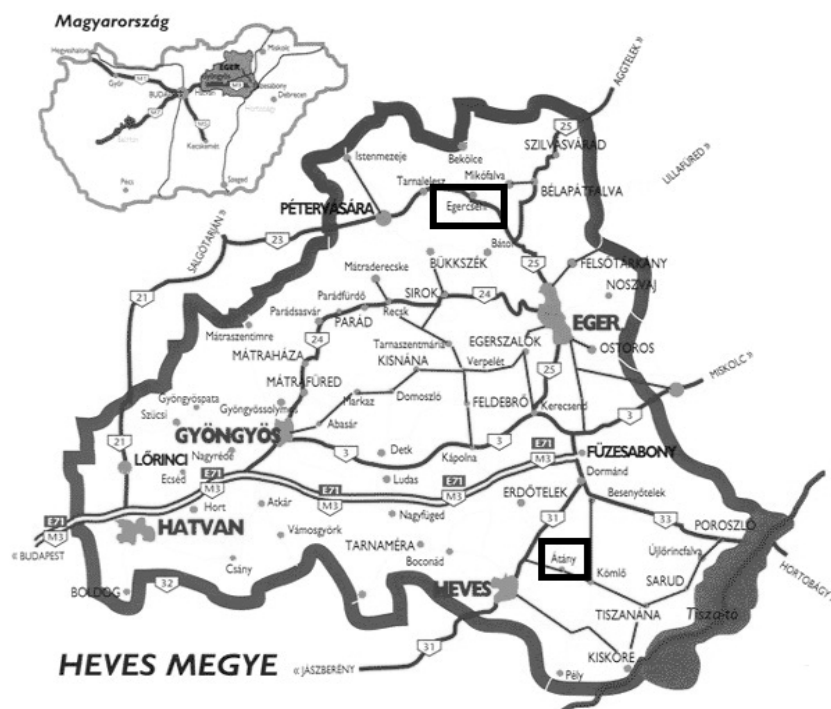
Módszertan

A kutatás két településre korlátozódott: Átányra, amely Heves megye déli részén található, a Hevesi járásban és Egercsehire, amely a megye északi részén fekszik, az Egri járásban (1. ábra). Átányban 2014-ben, míg Egercsehiben 2016-ban gyűjtöttünk adatokat a Szent István Egyetem Regionális Gazdaságtani és Vidékfejlesztési Intézet Faluszemináriumi kutatásai keretében.

Azért esett a választásunk éppen Átányra és Egercsehire, mert mindkét település gazdasági és társadalmi helyzetét egyfajta kettősség jellemzi. Átány – ahogy az az 1. sz. ábrán is látható – forgalmi szempontból kedvező fekvésű, hiszen az M3-as autópályától mindössze néhány percre található és emellett kedvező idegenforgalmi potenciállal is rendelkezik, hiszen kb. 30 km-re fekszik a Tisza-tótól. Ugyanakkor hátrányos helyzetű település, mivel egy hanyatló agrárvidék válságtüneteit mutatja, igen magas munkanélküliségi ráta és az inaktív keresők magas aránya jellemzi és torz a társadalmi szerkezete, amire majd később térek ki a tanulmányban. Emellett Átány azért is érdekes volt számunkra, mivel már régóta áll társadalomtudományi kutatások középpontjában, ám ezek elsősorban néprajzi kutatások voltak (ld. pl. Fél Edit és Hofer Tamás munkássága), így a falukutató táborban az volt a cél, hogy 2014-ben egy társadalmi korrajzot is felvázoljunk. (Molnár, 2014)

Egercsehire szintén egy érdekes kettősség jellemző, mivel két, egymástól térben és funkcionálisan is elkülönülő részből áll: a „Falu” és a „Bányatelep” részekből. A Falu a település agrármúltú társadalmát tömöríti, míg Bányatelepen a XIX. század végén megnyílt bánya munkás- és értelmiségi rétegének otthonait találjuk. Természetesen ma már egy átalakult társadalom jellemzi mindkét falurészt, a bánya bezárását követően ugyanis sokan elköltöztek Bányatelepről, így az egykori bányász-

lakásokban ma már nem feltétlenül bányászmultúak élnek, mint ahogyan Faluban is manapság már kevesen gazdálkodnak. (Molnár, 2016)

1. ábra: A vizsgált települések elhelyezkedése Heves megyében

Forrás: <http://www.egereged.hu/hevesmegye.php>

Először az átnyi és az egercsehi civil szervezetekkel kapcsolatos adatokat, szervezeti leírásokat és egyszerűsített beszámolókat tanulmányoztam a Civil Szervezetek Névjegyzékében. Ezt követően interjúkat készítettem a vizsgált településeken található társadalmi szervezetek vezetőivel, tagjaival. A félig strukturált interjúkban a szervezetek céljaival, kialakulásával, felépítésével, működésével, addig elért eredményeivel és a felmerült nehézségeikkel kapcsolatos kérdéseket tettem fel. Emellett a falukutató táborokban végzett közös kérdőíves felmérésben is szerepelt néhány kérdés e szervezetek szükségességével, ismertségével és tagságával kapcsolatban. A kérdőívezés során nem demográfiai, hanem területi reprezentativitás biztosítására törekedtünk. A vizsgált településeken minden utcában a háztartások számának arányában töltöttünk ki kérdőíveket. A kutatás során kapott néhány fontosabb eredményt fogom összevetni a következő fejezetekben.

Elemzések, eredmények***A lakosság demográfiai, iskolázottsági és munkanélküliségi jellemzői***

A két község népességszáma hasonló, Átányban 1.525 fő, míg Egercsehiben 1.351 fő volt az állandó népesség száma 2015-ben (1. táblázat). Átányra azonban természetes szaporodás, míg Egercsehire természetes fogyás a jellemző. Ahogy azt már korábban említettem Átányban torz a társadalom szerkezete, mivel a magyar népesség körében a halálozások száma meghaladja a születések számát, a cigány népesség esetében tapasztalt magas születésszám miatt azonban összességében mégis természetes szaporodás jellemzi a települést. Ez a tendencia szorosan összefügg az öregedési index értékeinek alakulásával is, ami Átányban kedvezőnek tekinthető, Egercsehiben viszont nagyon kedvezőtlen, vagyis utóbbi helyen az idősek száma jelentős mértékben meghaladja a fiatalokét (1. táblázat).

Mindkét településen negatív a vándorlási egyenleg, tehát többen vándorolnak el a vizsgált településekről, mint amennyien odavándorolnak. Az elvándorlás egyik fő oka a magas munkanélküliség. A saját kutatási eredmények is azt igazolták, hogy a munkanélküliségi ráta mindkét településen lényegesen kedvezőtlenebb, mint a Heves megyei, illetve az országos átlagértékek (1. táblázat).

1. táblázat: Demográfiai, munkanélküliségi és iskolázottsági jellemzők

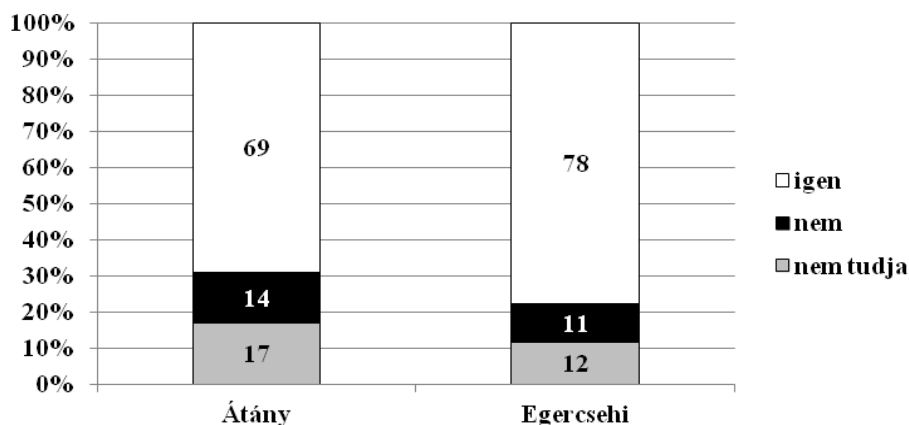
	<i>Átány</i>	<i>Egercsehi</i>
állandó népesség (fő), 2015	1525	1351
természetes szaporodás/fogyás, 2015	pozitív	negatív
vándorlási egyenleg, 2015	negatív	negatív
öregedési index (%), 2015	83,1	180,7
munkanélküliségi ráta (%), 2015	12,1	21,8
legfeljebb ált. isk. végzettség (%), 2011	70,9	51,9
cigányok aránya (romani, beás) (%), 2011	17,1	8,4

Forrás: TSTAR, 2015 és Népszámlálás, 2011 alapján saját szerkesztés, 2017

A magas munkanélküliségi ráta visszavezethető részben a lakosság alacsony iskolai végzettségére. A fenti táblázatban látható, hogy nagyon magas a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya, amely összefüggésben áll a cigány lakosság magasabb arányával, akiknek jellemzően legfeljebb 8 osztályt végeznek el a vizsgált településeken (1. táblázat).

A helyi társadalmi szervezetek jelentősége, ismertsége

A falukutató táborokban kérdőív segítségével felmértük, hogy a helyiek szerint vajon szükség van-e a közösségi szervezetekre. Megállapítottam, hogy a válaszadók túlnyomó többsége szükségesnek tartja a társadalmi szervezetek meglétét mindkét faluban (2. ábra).

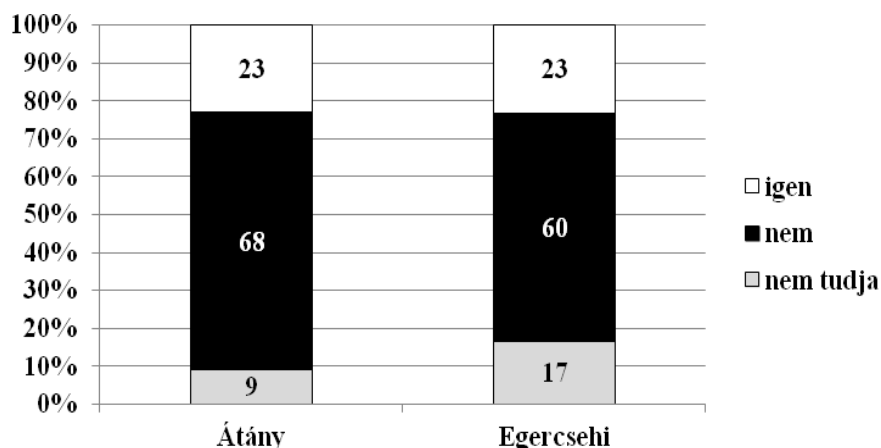

2. ábra: A helyi társadalmi szervezetek szükségessége (%)

Forrás: Kérdőíves felmérés (2014 és 2016) alapján saját szerkesztés, 2017

Mivel igen sokan tartották fontosnak a társadalmi szervezetek jelenlétét a faluban, kíváncsi voltam arra is, hogy a megkérdezettek közül hányan voltak tagjai legalább egy helyi társadalmi szervezetnek. Itt már lényegesen kedvezőtlenebb eredményeket kaptam, hiszen kevesebb, mint egynegyedük (23%-uk) volt tag valamelyik helyi szervezetben (3. ábra).

Annak okait is igyekeztem feltárni, hogy a válaszadók többsége vajon miért nem vesz részt egyetlen társadalmi szervezet munkájában sem. Jelentős hányaduk azonban nem tudta megmondani, hogy miért nem tag e szervezetekben. A többiek általában időhiánnyal, magánéleti elfoglaltságaikkal indokolták távolmaradásukat. Egercsehiben az idősebb válaszadók közül többen említették még, hogy egészségügyi problémáik miatt a házuktól távolabb lévő összejövetelek, rendezvények helyszíneire már nem tudnak eljutni. Átányban pedig a rossz közbiztonság miatt az idősek közül sokan félnek kimozdulni otthonról, ezért nem tagok a helyi szervezetekben. Emellett néhányan azt állították, hogy nincs arra igényük, hogy aktívan közreműködjenek valamely társadalmi szervezet tevékenységeiben, illetve néhányan megjegyezték, hogy nem működik az érdeklődési körének megfelelő társadalmi szervezet a településen.

3. ábra: A helyi társadalmi szervezetekben való tagság (%)

Forrás: Kérdőíves felmérés (2014 és 2016) alapján saját szerkesztés, 2017

A kutatás arra is rávilágított, hogy ugyan mindkét településen nőtt az ezer lakosra jutó civil szervezetek száma az elmúlt 15 évben, ám még mindig messze elmaradnak ezek az értékek a Heves megyei és még inkább az országos átlagértékektől. Egercsehiben kicsit kedvezőbb az 1000 lakosra jutó civil szervezetek száma, mint Átányban (2. táblázat).

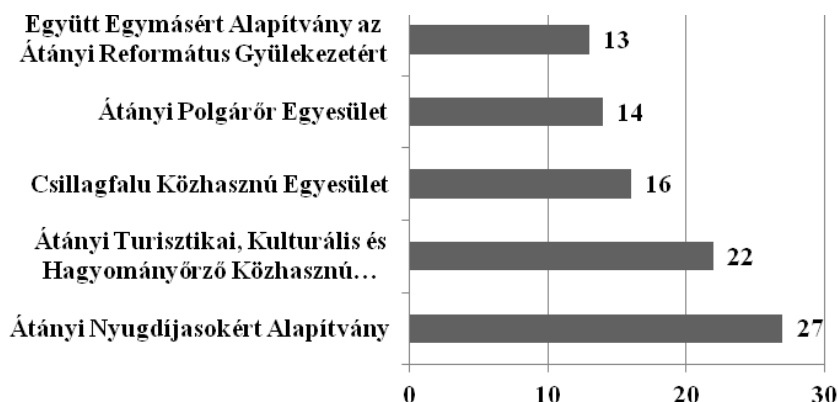
2. táblázat: 1000 lakosra jutó civil szervezetek száma (db/1.000 fő)

	2000	2010	2015
<i>Átány</i>	3,7	7,5	7,4
<i>Egercsehi</i>	5,6	5,8	8,6
<i>Heves megye</i>	6,2	8,2	12,2
<i>Magyarország</i>	6,4	8,2	13,0

Forrás: TeIR/Helyzet-Tér-Kép alkalmazás alapján saját szerkesztés, 2017

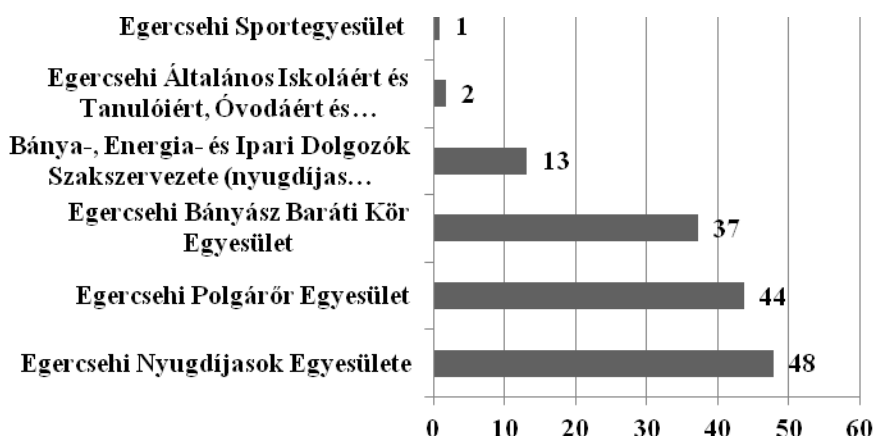
Az alábbi két ábra a társadalmi szervezetek ismertségét szemlélteti, amely igen alacsonynak bizonyultak mindkét településen. A kutatási eredmények azt mutatják, hogy Egercsehiben valamivel jobb a helyzet, mint Átányban. Utóbbi községben az Átányi Nyugdíjasokért Alapítvány él leginkább a köztudatban, ám még ezt is a megkérdezett háztartások alig több, mint egynegyedében említették. A második helyen (22%-kal) az Átányi Turisztikai és Hagyományőrző Közhasznú Egyesület áll, míg a harmadikon (16%-kal) a Csillagfalu Közhasznú Egyesület (4. ábra). Egercsehiben is a nyugdíjas szervezetet, az Egercsehi Nyugdíjas Egyesületet ismerik a legtöbben, ám itt

is jóval többen, a válaszadók kicsit kevesebb, mint fele (48%-a) ismerte ezt a szervezetet. A második helyen az Egercsehi Polgárőr Egyesület (44%), míg a harmadikon az Egercsehi Bányász Baráti Kör Egyesület (37%) állt (5. ábra).

4. ábra: A helyi társadalmi szervezetek ismertsége Átányban (%)

Forrás: Kérdőíves felmérés (2014) alapján saját szerkesztés, 2017

5. ábra: A helyi társadalmi szervezetek ismertsége Egercsehiben (%)

Forrás: Kérdőíves felmérés (2016) alapján saját szerkesztés, 2017

Az átányi társadalmi szervezetek rövid bemutatása

A 2014-es kutatás idején tíz civil szervezet működött Átányban. A két legrégebbi – az Átányi Kegyeleti Alapítvány és az MTTSZ Honvédelmi Lövész Klub – azonban időközben megszűnt. A legfiatalabb civil szervezet pedig az Átány Község Megújulását Támogató Innovatív Baráti Kör Egyesület (3. táblázat).

A fő tevékenységüket tekintve igen heterogének az átányi civil szervezetek. Többen folytatnak kulturális tevékenységet (az Átányi Turisztikai, Kulturális és Hagyományőrző Közhasznú Egyesület, Csillagfalu Közhasznú Egyesület), oktatási (Az Átányi Egyházi Iskoláért Közhasznú Alapítvány és az Átányi Iskoláért Alapítvány), szociális (Átányi Nyugdíjasokért Alapítvány, Együtt Egymásért Alapítvány az Átányi Református Gyülekezetért), közrend védelmi, bűnmegelőzési (Átányi Polgárőr Egyesület), illetve településfejlesztési (Átány Község Megújulását Támogató Innovatív Baráti Kör Egyesület) tevékenységeket végeznek (3. táblázat).

A civil szervezetek tagsága általában igen szűk körű. A legkisebb taglétszámmal (5, illetve 6 fő) a két iskolai alapítvány rendelkezik, míg a legnagyobb a Csillagfalu Közhasznú Egyesület (75 fő) és Átányi Nyugdíjasokért Alapítvány (67 fő).

3. táblázat: Társadalmi szervezetek Átányon

	<i>A társadalmi szervezet neve</i>	<i>Alapítás éve</i>	<i>A fő tevékenysége</i>
1	Az Átányi Egyházi Iskoláért Közhasznú Alapítvány	2005	oktatási
2	Átányi Iskoláért Alapítvány	2001	kulturális
3	Átányi Nyugdíjasokért Alapítvány	1999	szociális, kulturális
4	Átányi Polgárőr Egyesület	2003	közbiztonság, bűnmegelőzés
5	Átányi Turisztikai, Kulturális és Hagyományőrző Közhasznú Egyesület	2004	kulturális
6	Átány Község Megújulását Támogató Innovatív Baráti Kör Egyesület	2012	településfejlesztési
7	Csillagfalu Közhasznú Egyesület	2011	kulturális
8	Együtt Egymásért Alapítvány az Átányi Református Gyülekezetért	2000	szociális
9	MTTSZ Honvédelmi Lövész Klub	1992	sport (már nem aktív)
10	Átányi Kegyeleti Alapítvány	1991	kulturális (már nem aktív)

Forrás: Kassai, 2014

Az egercsehi társadalmi szervezetek rövid bemutatása

Korábban – amikor a bánya még működött – pezsgő kulturális és sportélet volt a településen. A bányászok az ország különböző részéről jöttek ide, nem rendelkeztek tehát erős helyi kötődéssel, helyi identitással, mégis a közös munka, a sport összetartotta és közösséggé kovácsolta őket. Többek között kardvívó, ökölvívó, futball és kézilabda szakosztály, valamint tekecsapat működött a településen. Emellett a kultúra ápolására is lényegesen nagyobb hangsúlyt fektettek akkoriban, például színjátszó és néptáncsoport, énekkar és bányász fúvószenekar is működött itt. A bányabezárást, majd a nagyobb vállalatok (pl. Polimer Rt., Benetton varroda stb.) megszűnését követően azonban az üzemi sport és kulturális lehetőségek is megszűntek. Sokan elköltöztek, az Egercsehiben maradt munkaképes lakosok pedig eljártak más településekre dolgozni és az utazás miatt már nem maradt idejük a kultúra ápolására és sportolásra, így széthullott a helyi közösség.

A 2016-os kutatás idején hét társadalmi szervezet volt Egercsehiben. A legrégebbi a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete, amelyet 1975-ban alapították, míg a legfiatalabb Fiatal Mezőgazdasági Vállalkozók Egyesülete, amelyet 2015-ban hoztak létre és a kutatás idején még nem működött aktívan (4. táblázat).

Az egercsehi társadalmi szervezetek (Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete, Egercsehi Bányász Baráti Kör Egyesület, Egercsehi Nyugdíjasok Egyesülete) közel fele valamilyen kulturális tevékenységet (pl. kórus, bányász hagyományörzés stb.) folytat. Emellett van olyan szervezet, amely közbiztonság védelmi, bűnmegelőzési (Egercsehi Polgárőr Egyesület) vagy bizonyos csoportok (pl. gazdálkodók, bányászok) érdekeinek képviselőjét (Fiatal Mezőgazdasági Vállalkozók Egyesülete, Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete) szolgálják, továbbá az egyik szervezet (Egercsehi Általános Iskoláért és Tanulóiért, Óvodáért és Óvodásaiért Közalapítvány) oktatási, illetve oktatásfejlesztési feladatokat is ellát (4. táblázat).

4. táblázat: Társadalmi szervezetek Egercsehiben

	<i>A társadalmi szervezet neve</i>	<i>Alapítás éve</i>	<i>A fő tevékenysége</i>
1	Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete (nyugdíjas alapszervezete)	1975	érdekképviselői, kulturális
2	Egercsehi Általános Iskoláért és Tanulóiért, Óvodáért és Óvodásaiért Közalapítvány	1997	oktatási, kulturális

<i>A társadalmi szervezet neve</i>	<i>Alapítás éve</i>	<i>A fő tevékenysége</i>
3 Egercsehi Bányász Baráti Kör Egyesület	2004	kulturális
4 Egercsehi Nyugdíjasok Egyesülete	1998	kulturális
5 Egercsehi Polgárőr Egyesület	2007	közbiztonság, bűnmegelőzés
6 Egercsehi Sportegyesület	1997	sport (már nem aktív)
7 Fiatalközgazdasági Vállalkozók Egyesülete	2015	gazdasági érdek- képviselési

Forrás: Kassai, 2016

Az egercsehi társadalmi szervezetek tagsága változó létszámú, 5 fő (Egercsehi Általános Iskoláért és Tanulóért, Óvodáért és Óvodásaiért Közalapítvány) és 235 fő (Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete) közötti. Az interjúk során több társadalmi szervezet vezetője is megemlítette, hogy – akárcsak Átányban – Egercsehiben is sok átfedés van az egyes civil szervezetek tagságában. Emellett az interjúkból még az is kiderült, hogy a társadalmi szervezetek egy része már kevésbé aktívan működött a kutatásunk idején, mint korábban.

Összegzés

Egy település megfelelő működéséhez mind társadalmi, mind gazdasági értelemben szükség van arra, hogy a fejlesztési folyamatokban érintett helyi lakosok közül minél többen vegyenek részt az önkormányzati szereplők mellett, mert ezáltal hatékonyabb döntések születhetnek és a lakosság közösségi integrációját is elősegíthetik. A kérdőíves felmérések és az interjúim alapján azonban úgy tűnik, hogy alacsony fokú a civil aktivitás mindkét településen és még az is elsősorban a helyi rendezvények szervezésére, lebonyolítására vagy csupán a rendezvények látogatására korlátozódik. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy a települések méretéhez képest meglehetősen alacsony az aktívan működő társadalmi szervezetek száma. Emellett az interjúalanyaim közül többen is azt állították, hogy a lakosság jelentős hányada mára közömbössé, passzívvá vált, szerintük a helyi közösség nem elég önszerveződő.

Már csak egy szűk körű aktív mag található a településeken, de ma már közöttük is egyre nagyobb a széthúzás. Ők teszik ki nagyrészt a helyi társadalmi szervezetek aktív tagságát is. Emiatt a civil szervezetek tagságában sok átfedés van, ezért időnként nincs elég ember a különböző tevékenységek megvalósításához.

A szakirodalomban gyakran kiemelik (ld. pl. Nárai, 2004; Reisinger, 2012), hogy a társadalmi szervezetek elősegítik az egyének részvételét a közösségi életben, társadalmi problémákat oldanak meg, olyan közfeladatokat látnak el és közszolgáltatásokat nyújtanak, amit az állam nem tud, vagy nem kíván biztosítani. Így nem meglepő, hogy a saját kutatási eredményeim is azt mutatják, hogy az átányi és egercsehi lakosok többsége szerint is szükség van a közösségi szervezetekre. Ennek ellenére többségük még csak nem is ismeri a saját településén működő társadalmi szervezeteket. Véleményem szerint a jövőben érdemes volna nagyobb hangsúlyt fektetni arra, hogy a helyi társadalmi szervezetek kellőképpen éljenek a köztudatban. Ezzel feltehetően növelni lehetne a helyi civil aktivitást is.

Megállapítottam, hogy az átányi és az egercsehi társadalmi szervezetek meglehetősen heterogén összetételűek, mivel nagy különbségeket tapasztaltam a tagszámauk (5-235 fő), a tevékenységi szerkezetük, valamint az aktivitásuk szerint is. Kiderült, hogy a szervezetek többsége kulturális tevékenységet folytat, de akad közöttük olyan is, amely oktatási, szociális, érdekképviselettel kapcsolatos, közbiztonság védelmi, illetve településfejlesztési feladatokat lát el. Volt olyan szervezet (pl. Egercsehi Nyugdíjasok Egyesülete), amely a kutatás idején már csak időszakosan (tavasztól ősziig) működött aktívan, és akadtak olyanok is, amelyek már évek óta nem voltak tevékenyek (pl. Átányi Kegyeleti Alapítvány, MTTSZ Honvédelmi Lövész Klub, Egercsehi Általános Iskoláért és Tanulóíért, Óvodáért és Óvodásaiért Közalapítvány és Egercsehi Sportegyesület). Közös vonás bennük, hogy többségük anyagi nehézségekkel és utánpótlási problémákkal küszködött a felmérésünk időpontjában, így jövőbeni fennmaradásuk kétséges.

Ugyan találtam néhány pozitív példát a társadalmi szervezetek közötti összefogásokra, mégis arra a megállapításra jutottam, hogy viszonylag ritka közöttük a tartós együttműködés. Véleményem szerint a jövőben érdemes volna még jobban kiaknázni az együttműködésben rejlő lehetőségeket.

Irodalomjegyzék

- Kassai, Zs. (2016): Társadalmi szervezetek Egercsehiben. *Acta Regionis Rurum*, 10. pp. 120-127.
- Kassai, Zs. (2014): A civil aktivitás jellemzői Átányon. *Acta Regionis Rurum*, 8. pp. 52-63.

- Kuti, É. (1996): A nonprofit szervezetek szerepe a kilencvenes évek magyar társadalmában és gazdaságában. *Közgazdasági Szemle* (1) pp. 18-30.
- Molnár, M. (2016): Falukutatás Egercsehiben. In: *Acta Regionis Rurum*, 10. pp. 4-9.
- Molnár, M. (2014): Az átányi falukutatás. In: *Acta Regionis Rurum*, 8. pp. 4-9.
- Nárai, M. (2008): A nonprofit szervezetek helye és szerepe a helyi társadalmak életében – A nyugat-dunántúli nonprofit szektor helyzetfeltárása. Doktori disszertáció, ELTE Szociológiai Doktori Iskola: Budapest.
- Nárai, M. (2004): A civil szervezetek szerepe és jelentősége az egyének, közösségek, illetve a társadalom számára. *Education* (4) pp. 616-634.
- Putnam, R. (2000): *Bowling Alone. The Collapse and Revival of American Community*. Simon & Schuster: New York.
- Reisinger, A. (2012): Civil/nonprofit szervezetek a kohéziós politikában – elméleti alapok. *Tér és Társadalom*, 26 (1), pp. 41-65.
- Szakál, Gy. (2004): A társadalmi tőke hatása az oktatásra, egészségre és a civil szférára. pp. 6-20. In: Szakál, Gy. – Gergely, A. (szerk.): *Társadalmi tőke, karrieresélyek, viselkedésminták*. MTA Politikai Tudományok Intézete, Etnoregionális Kutatóközpont: Budapest

Egyéb forrás

Civil Szervezetek Névjegyzéke

Központi Statisztikai Hivatal (KSH) Népszámlálási adatok, 2011

Központi Statisztikai Hivatal (KSH) Településsoros Statisztikai Adatbázis Rendszer, 2015

www.egercsehi.hu

Abstract

This research focuses on the social activity of local communities, which was examined in two less-favoured settlements with similar population size in Heves County, in Átány and Egercsehi villages. Data collected through interviews and questionnaire surveys conducted in the frame of Village Seminar Research of Institute of Regional Economics and Rural Development of Szent István University in 2014 and 2016.

In both settlements low level of social activity was experienced. It was established that the number of actively operating social organizations was quite low compared to population size. Although most of the respondents thought necessary the presence of such organizations, still only a few of them were willing to play an active role in their operation. It was found that there is a significant overlap in the membership of civil organizations; therefore, sometimes there was a lack of human resource to implement certain activities. Now only a limited active core population have remained in both settlements.

Keywords: non-governmental organization, cooperation, Heves County, social activity